

Funded by
the European Union

E-ACTS

การเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคม
ในการส่งเสริมกระบวนการเปลี่ยนผ่านของระบบอาหาร-เกษตร
ที่ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสู่ความยั่งยืน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

แหล่งทุนสนับสนุน : สหภาพยุโรป (European Union: EU)

ภาพรวม

โครงการ E-ACTS มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้แก่องค์กรภาคประชาสังคม (CSOs) ในการเข้าร่วมขับเคลื่อนให้เกิดการปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศของภาคเกษตรและอาหารเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้ออำนวย (Enabling environment) ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความร่วมมือ ประสานงาน และเข้าร่วมผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืนในระยะยาว

วัตถุประสงค์และผลกระทบ

วัตถุประสงค์หลัก :

เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ภาคประชาสังคมสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนผลักดันให้เกิดการปรับตัว รับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างความยืดหยุ่นในระบบอาหาร-เกษตร อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์เฉพาะ :

เสริมสร้าง "ขีดความสามารถในการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ" ขององค์กรภาคประชาสังคมทั้งในด้านการระดมทรัพยากร การสร้างเครือข่ายพันธมิตร และการเปลี่ยนงานวิจัยให้เป็นแนวทางและปฏิบัติการในระดับท้องถิ่น

eacts.csnmkku@gmail.com

<https://csnm.kku.ac.th>

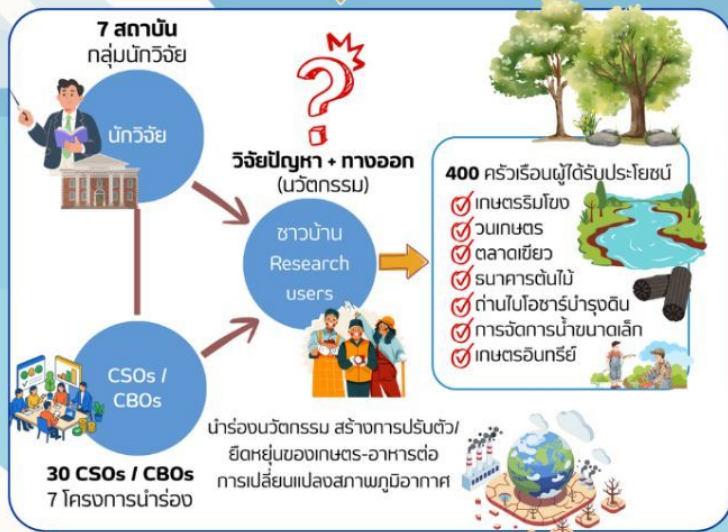

043-202-353

กรอบการดำเนินงาน (Implementation Framework)

โครงการเรื้องที่ 1 : สร้างเวทีความร่วมมือและการประสานงาน

Think-Tank และเวทีการเรียนรู้ร่วม Shared-Learning Dialogue
60 องค์กร CSO / CBOs + สถาบันการศึกษา + องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
+ ภาคธุรกิจ

โครงการ E-ACTS จะจัดตั้ง "คณะกรรมการ
คลังสมอง" (Think-Tank Committee) ประกอบด้วย : ผู้เชี่ยวชาญ 15 คน ที่เป็นตัวแทนจาก
ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาครัฐ และ
ภาคเอกชน

คณะกรรมการคลังสมองมีบทบาทใน
การเกื้อหนุนหรืออำนวยความสะดวก "ความรู้ร่วม"
(co-production of knowledge) โดยการจัดเวที
แลกเปลี่ยนสนทนา (dialogue) ระหว่างผู้มีส่วนได้
ส่วนเสีย และรณรงค์ (advocate) แนวคิด หรือ
แนวนโยบายไปสู่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

โครงการเรื้องที่ 2 : วิจัยและนวัตกรรม

โครงการ E-ACTS มุ่งเน้นการสร้างร่วมมือ
ระหว่างนักวิชาการหรือนักวิจัยกับภาคประชาสังคม
และชุมชนเพื่อสร้างความรู้ (วิจัย) ที่จะนำไปสู่
การแก้ไขปัญหา โดย

- **การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม** : สนับสนุนทุนวิจัย จำนวน 7 - 10 โครงการ โดยนักวิจัยจะต้องมี
กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ใช้งานวิจัย หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เฉพาะ
เจาะจง ซึ่งการวิจัยต้องมุ่งเน้นการแสวงหาทางเลือกนวัตกรรมเพื่อตอบสนองต่อปัญหานั้น ๆ โดยตรง
- **การนำร่องนวัตกรรม (Pilot Testing)** : องค์กร CSOs/CBOs จำนวน 7 - 10 แห่ง ในภาคประชาสังคม
จะได้รับทุนสนับสนุน (Sub-grants) เพื่อนำวิธีการแก้ไขปัญหานั้นหรือนวัตกรรมไปทดลองใช้
ในระดับชุมชนและครัวเรือนโดยมีประเด็นหลักที่สนับสนุน ได้แก่ **เกษตรริมโขง วนเกษตร
ตลาดเขียว รนาคารต้นไม้ ถ่านไบโอชาร์บำรุงดิน การจัดการน้ำขนาดเล็ก และเกษตรอินทรีย์**

หัวหน้าโครงการและหน่วยงานผู้ดำเนินโครงการ

ศาสตราจารย์ ดร.บัวพันธ์ พรหมพักพิง

ศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์การเอกชนสาธารณประโยชน์
Center for Civil Society and Nonprofit Management (CSNM)
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พื้นที่เป้าหมายปฏิบัติงาน :

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

48 เดือน (มกราคม 2569 - ธันวาคม 2572)

ปัญหาพื้นฐาน

โครงการ E-ACTS ตระหนักและให้ความสำคัญต่อปัญหาพื้นฐานที่โครงการจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการคลี่คลายปัญหา ดังนี้

- **การเกษตร** เป็นฐานสำคัญทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศที่กำลังเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน รวมถึงการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความสามารถในการปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนั้นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านของประเทศไปสู่ความยั่งยืนโดยรวม
- **ภาครัฐ** แม้ว่าจะมีนโยบายสนับสนุนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แต่ก็ยังพบข้อจำกัดในการดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลไกตามหน้าที่เฉพาะด้าน (sectoral-based approach) การประสานงานระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้องและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่ยังคงเป็นความท้าทายที่ต้องเผชิญ
- **ประชาชน** หรือ **สาธารณะ** ยังมองว่าการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยมักจะเห็นว่าปรากฏการณ์นี้เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติเพียงอย่างเดียว จึงมักพึ่งพารัฐในการตอบสนองหรือแก้ไขปัญหามากกว่าที่จะเตรียมความพร้อมเพื่อปรับตัวและเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืนในระยะยาว
- **องค์กรภาคประชาสังคม** ในระดับท้องถิ่นมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากร ซึ่งรวมถึงงบประมาณ บุคลากร และความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ใช้ในการแก้ไขปัญหา

โครงการเรือธงที่ 3 : การสร้างเสริมขีดความสามารถ (Capacity Building)

โครงการนี้เน้นการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับภาคประชาสังคม และผู้นำท้องถิ่น เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งจะช่วยขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมายจำนวน 400 คน : ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน 70 คน อาสาสมัคร 300 คน ผู้นำเยาวชน 30 คน กำหนดให้มีสัดส่วนสตรีอย่างน้อย ร้อยละ 50

หลักสูตร : ความรู้ด้านภูมิอากาศ (Climate Literacy) ทักษะการปรับตัว การสร้างความเชื่อมั่นว่าชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้แม้สภาพอากาศแปรปรวน

โครงการเรือธงที่ 4 : การสื่อสารสาธารณะ

E-ACTS จะสร้างกลไก หรือ platforms การสื่อสารเพื่อส่งเสริมให้เกิดการรับรู้ถึงการดำเนินโครงการของ E-ACTS เปิดช่องทางให้เกิดการติดต่อสื่อสารระหว่างโครงการ E-ACTS กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณะในวงกว้าง นอกจากนี้การสื่อสารสาธารณะจะเป็นกลไกที่หนุนให้เกิดการขับเคลื่อนโครงการ เช่น ความรู้หรือการรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การประสานความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ

E-ACTS จะดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ และเพจเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลของภาคประชาสังคม สนับสนุนการผลิตสื่อในรูปแบบอินโฟกราฟิก วิดีโอ และบทความสั้น เพื่อปรับข้อมูลสภาพภูมิอากาศที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่ายและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและผลกระทบ

- ความร่วมมือระหว่างนักวิจัย ภาคประชาสังคม และชุมชน ในการนิยามปัญหาค้นหาหนทางนวัตกรรม และนำร่องการแก้ไขปัญหาค้นหาจริงด้วยการสนับสนุนของ E-ACTS จะทำให้เกิดต้นแบบของการทำงานข้ามสาขา และแก้ไขปัญหาค้นหาหรือจุดอ่อนในการทำงานตามหน้าที่เฉพาะด้าน (sectoral-based approach) เกิดการรับรู้ และทัศนคติที่ถูกต้อง เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสังคมสู่ความยั่งยืน
- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพ หรือได้รับการถ่ายทอดนวัตกรรมเป็นต้นแบบในการปฏิบัติที่ดี ขยายไปสู่เกษตรกรในท้องถิ่นอย่างกว้างขวางมากขึ้น เกิดนิเวศการทำงาน (Enabling environment) ที่เอื้ออำนวยให้ภาคประชาสังคมและภาคที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนผ่านสังคมไปสู่ความยั่งยืน

ผู้จัดการโครงการ:

นายพูนสมบัติ นามหล้า email: poonsombatnamla@gmail.com

ดร.พรเพ็ญ โสมานบุตร email: pp.pornpen@gmail.com

ศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณะประโยชน์ (ศปส.)

อาคาร HS 02 ชั้น 4 ห้อง 2405 - 2406 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เลขที่ 123 หมู่ 16 ถ.มิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40002

ติดต่อโครงการ

E-ACTS Project